

FƏNN SİLLABUSU

İxtisas: 050310-Muzey, arxiv işi, abidələrin qorunması

Fakültə: Tarix coğrafiya və incəsənət

Kafedra: Tarix və onun tədrisi metodikası

I Fənn haqqında məlumat:

Fənnin adı: S/f (Arxeologiya) ARTN-nin 12.04.2017-ci il tarixli 200 sayılı əmri ilə təsdiq edilmişdir

Kodu: IPFS- B01

Tədris ili: I (2025-2026) I semestr

Tədris yükü: Cəmi 210 saat. Auditoriya saati-75 saat, (45 saat mühazirə, 30 saat seminar)

Təhsilalma forması: Əyani

Tədris dili: Azərbaycan dili

AKTS üzrə kredit: 7 kredit

II Müəllim haqqında məlumat:

Adı, soyadı, elmi dərəcəsi: dos. Bayramov Müşfiq Cəbir oğlu

Kafedranın ünvanı: Lənkəran ş., Ə.Məmmədov küçəsi, 22, 2 sayılı tədris korpusu

E-mail ünvanı:

III Təvsiyə olunan dərsliklər və dərs vəsaitləri:

1. Azərbaycan arxeologiyası. Altı cildə. II cild. Bakı, 2020.
2. Cəfərov Ə. Q. Qarabağın paleolit düşərgələri. Bakı, 2017.
3. Qüdrət İsmayilov, "Quruçay və Köndələnçay vadisində qədim mədəniyyət izləri", "Elm" nəşriyyatı, Bakı, 1981
4. Mahmudov F.R. Əlikömrə tapşırığında arxeoloji qazıntıların ilkin yekunları // Azərbaycanda daş dövrü və eneolit, Bakı, 1984.
5. Д.А.Авдусин, Основы археологии. Москва, Высшая школа, 1989
6. Ə. Cəfərov Quruçay dərəsində. Azərbaycan dövlət nəşriyyatı, Bakı – 1990
7. R.B.Göyüşov, A.I.Martınov. SSRİ arxeologiyası. Bakı, 1991
8. Мартынов А.И. Археология. Москва, Высшая школа, 2000
9. Cəfərov Ə.Q. Azərbaycanın ilk sakinləri. Bakı, 2004.
10. V.Baxşəliyev. Azərbaycan arxeologiyası. I cild. Bakı, 2006
11. İqrar Əliyev. Azərbaycan tarixi. Yeddi cildə. I cild (Ən qədimdən - b.e. III əsr). Bakı. "Elm". 2007.
12. Azərbaycan arxeologiyası (Daş dövrü). 6 cildə, I cild. Bakı, 2008
13. Махмудов Ф. Культура юго-восточного Азербайджана в эпоху бронзы и раннего железа. Баку, 2008.
14. Dostiyev T.M. Azərbaycanın orta əsr şəhərləri. Dərs vəsaiti. Bakı, 2016
15. Azərbaycan arxeologiyası (Orta əsrlər). 6 cildə, IV cild. Bakı, 2008
16. Ş.İradə, Q.Priquliyeva Qafqaz Arxeologiyası. Dərslik. Bakı, 2010.
17. Мамедали Гусейнов Древний Палеолит Азербайджана. Баку 2010.
18. Xəlilov M.C. Albaniyanın qəbir abidələri (IV-X əsrlər). Bakı, 2009.

IV Prerekvizitlər: Fənnin tədrisi üçün öncədən Azərbaycan tarixinin tədrisi vacibdir.

V Korekvizitlər: Bu fənnin tədrisi ilə eyni vaxta Numizmatika fənninin də tədris olunmasına zərurət vardır.

VI Fənnin təsviri və məqsədi: Bəşər tarixinin keçmişinin tədqiqində ən mühüm mənbə arxeoloji materiallar hesab olunur. Arxeoloji mənbələr əsasında ilk ibtidai insanların meydana gəlməsi, inkişaf etməsi və formalaşması tarixini dəqiq öyrənmək olur. Belə ki yazılı mənbələr bəşər cəmiyyətinin olduqca az bir dövrünü əhatə edir. Bəşər cəmiyyətinin tədqiqində əsas mənbə qədim yaşayış yerləri, qəbir abidələri, onlarda olan yatıb qalan maddi mədəniyyət nümunələridir. Bu abidələrin aşkar edilməsi tədqiq edilməsi işi ilə məhz arxeologiya elminin məşğul olur. Kursun tədrisində əsas məqsəd tələbələrə bəşər cəmiyyətinin uzaq tarixi keçmişini maddi-mənbələr əsasında öyrənmə arxeologiya elmi haqqında ümumi biliklər verməkdir. Kursda tələbələrə arxeologiyanın nəzəri əsasları, humanitar elmlər arasında yeri, bəşəriyyətin başlıca inkişaf mərhələləri insanların eməlegələ əsasları, arxeoloji tədqiqat üsulları, tədqiqat metodları, arxeoloji mədəniyyətlər, maddi mənbələr və onların xarakter və təsnifatı, əsas arxeoloji terminlər və s. haqqında ümumi biliklər verməkdir.

VII Davamiyyətə verilən tələblər: Fənn üzrə semestr ərzində buraxılmış auditoriya saatlarının ümumi sayı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq davamiyyət meyarları nəzərə alınmaqla müəyyən olunmuş həddən yuxarı olduğu halda tələbə həmin fəndən imtahana buraxılır, onun həmin fənn üzrə akademik borcu qalır.

VIII Qiymətləndirmə: Tələbələr biliyi 100 ballı sistemlə qiymətləndirilir. Bundan 50 balı tələbə semestr ərzində, 50 balı isə imtahanda toplayır. Semestr ərzində toplanan 50 bala aşağıdakılar aiddir: 20 bal seminar dərslərində fəaliyyətinə görə və 30 bal kollokviumların nəticələrinə görə. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir. İmtahan biletinə bir qayda olaraq fənni əhatə edən 5 sual daxil edilir.

Qiymətləndirmə zamanı Elmi Şuranın 16 may 2024-cü il tarixli qərarına uyğun olaraq qiymətləndirmə meyarları nəzərə alınır.

Qiymət meyarları aşağıdakılardır:

- 10 bal- tələbə keçirilmiş materialı dərindən başa düşür, cavabı dəqiq və hərtərəfidir.
- 9 bal-tələbə keçirilmiş materialı tam başa düşür, cavabı dəqiqdir və mövzunun mətnini tam açə bilər.
- 8 bal-tələbə cavabında ümumi xarakterli bəzi qüsurlara yol verir;
- 7 bal- tələbə keçirilmiş materialı başa düşür, lakin nəzəri cəhətdən bəzi məsələləri əsaslandırə bilmir
- 6 bal- tələbənin cavabı əsasən düzgündür.
- 5 bal-tələbənin cavabında çatışmazlıqlar var, mövzunu tam əhatə edə bilmir.
- 4 bal- tələbənin cavabı qismən doğrudur, lakin mövzunu izah edərkən bəzi səhvlərə yol verir;
- 3 bal- tələbənin mövzudan xəbəri var, lakin fikrini əsaslandırə bilmir;
- 1-2 bal- tələbənin mövzudan qismən xəbəri var.
- 0 bal- suala cavab yoxdur.

Tələbənin imtahanda topladıqı balın miqdarı 17-dən az olmamalıdır. Əks təqdirdə tələbənin imtahan göstəriciləri semestr ərzində tədris fəaliyyəti nəticəsində topladıqı bala əlavə olunur.

Semestr nəticəsinə görə yekun qiymətləndirmə (imtahan və imtahanaqədərki ballar əsasında)

Nö	Bal	Qiymət	
1.	91-100	əla	A
2.	81-90	çox yaxşı	B
3.	71-80	yaxşı	C
4.	61-70	kafi	D
5.	51-60	qənaətbəxş	E
6.	50 və ondan aşağı	qeyri-kafi	F

IX Davranış qaydalarının pozulması: Tələbə Universitetin daxili nizam – intizam qaydalarını pozduqda onun haqqında əsasnamədə nəzərdə tutulan qaydada tədbir görülecək.

X Təqvim planı: 45 saat mühazirə, 30 saat seminar

N	Keçirilən mühazirə və seminar mövzuların məzmunu	Müh.	Sem.
1.	Mövzu: Arxeologiya elmi haqqında ümumi məlumat Qısa icmal: Arxeologiya fənnin predmeti, obyekt məqsəd və vəzifələri. Arxeoloji mənbələr, abidələr və onların təsnifatı. Arxeologiya elmində əsas anlayışlar: mədəni təbəqə, stratigrafiya, arxeoloji kompleks, arxeoloji mədəniyyət. Arxeoloji dövrləşmə. Nisbi və mütləq xronologiya. Arxeologiya elminin metodları. Mənbə:[2;5;6;7;9;10;11]	2	2
2.	Mövzu: Arxeologiya elminin təşəkkülü və inkişaf mərhələləri Arxeologiya anlayışının və terminologiyasının formalaşması. Dünyada ilk arxeoloji tədqiqatlar. Rusiyada və Qərbi Avropada arxeoloji tədqiqatların inkişafı. Qafqazın arxeoloji tədqiqi tarixindən. Arxeologiya elminin bir elm kimi tədrisi. Arxeologiya elminin digər elmlərlə qarşılıqlı əlaqəsi. Mənbə:[2;5;6;7;9;10;11]	2	
3.	Mövzu: Daş dövrü haqqında ümumi məlumat. Qısa icmal: İnsanın əmələ gəlməsinin əsasları. Antropogenezin əsas mərkəzləri. Homonidlərin ən qədim tapıntıları. Müasir insan tipinin formalaşması.	2	2
4.	Mövzu: Alt Paleolit. Olduvey mədəniyyəti. Quruçay mədəniyyəti. Qafqazın Alt Paleolit dövrü abidələri. Onun xronoloji çərçivəsi. Azıx mağarasının alt mədəni qatları. Dmanisi Paleolit düşərgəsi. Antropoloji qalıqlar. Aşel mədəniyyəti.	2	2
5.	Mövzu: Mustye mədəniyyəti. Mustye dövrünün ümumi səciyyəsi. Mustye dövründə daşıqlama texnikası və əsas əmək alətləri. Antropoloji tapıntılar. Poleantropolar. Yaxın və Orta Şərqi, Qafqazın, Orta Asiyanın Mustye dövrü abidələri. Mustye dövründə ilkin dini görüşlər və dəfn adətləri.	2	

6.	Mövzu: Üst Paleolit, Paleolit incəsənəti. Qısa icmal: Üst Paleolit dövrünün ümumi səciyyəsi. Daşışləmə texnikasında baş vermiş yeniliklər. İnsanın müasir fiziki tipinin təşəkkülü, nəsl-qəbilə icması yaranması. Qafqazın üst paleolit dövrü abidələri. Paleolit incəsənəti.	2	2
7.	Mövzu: Mezolit dövrü, əsas xüsusiyyətləri və xronoloji çərçivəsi. Qısa icmal: Holosendə təbii-coğrafi şərait. Mezolit dövrünün xronoloji çərçivəsi. Daşışləmə texnikasında yeniliklər, mikrolit tipli alətlər yaranması. Ox və kamanın kəşfi. Ovçuluq və balıqçılıqda ixtisaslaşma. Mənimləmə təsərrüfat formasından istehsal təsərrüfat formasına keçidin başlanması. Qafqazın mezolit dövrü abidələri. Mezolit dövrü təsərrüfatı. Mezolit dövrü əhalisinin dini dünyagörüşü və dəfn adətləri. Mənbə: [5;6;7;9;10;11;15]	2	2
8.	Mövzu: Azərbaycan qayaüstü təsvirləri Qısa icmal: Qayaüstü təsvirlərin arxeoloji və mədəni əhəmiyyəti. Qobustan Qayaüstü təsvirlərinin tədqiqi tarixindən. Qobustan petroqliflərinin mövzu dairəsi və təsnifatı. Kəlbəcər qayaüstü təsvirləri. Kəlbəcər petroqliflərində heyvan təsvirləri və ov səhnələri. Gəmiqaya təsvirləri. Azərbaycanın digər qayaüstü təsvir məkanları (Daşkəsən, Zəngəzur)	2	
9.	Mövzu: Neolit dövrü, Qafqazın neolit dövrü abidələri. Qısa icmal: Neolit dövrünün xronoloji çərçivəsi. Neolit inqilabı. İntensiv istehsal təsərrüfatı formasına keçid. Gil qab istehsalının başlanması. Parçatəxumə usulunun yaranması. Daşışləmə texnikasında baş vermiş dəyişikliklər. Erken əkinçilərin əmək alətləri. Kırımın Orta Asiya, Sibirin, Uzaq Şərqi, Qafqazın Neolit dövrü abidələri. Dəfn adətləri. Mənbə: [6;7;9;10;11]	2	2
10.	Mövzu. Kiçik Asiya, Orta Asiya, Şimali Mesopotamiyanın Neolit dövrü abidələri Qısa icmal: Kiçik Asiya, Orta Asiya, Şimali Mesopotamiyanın Neolit dövrü abidələri: Çatal Huyuk, Hacılar və Çayönü abidələri. Şimali Mesopotamiyanın Xassun, Xələf mədəniyyətləri. Qərbi İranın erkən əkinçilik mədəniyyətləri: Ali-Qoş, Çoqa-Səfid, Çoqa-Banut, Qandji-Dərə abidələri. Orta Asiya, Sibirin, Uzaq Şərqi, Qafqazın Neolit dövrü abidələri. Neolit dövrü incəsənəti. Mənbə: [6;7;9;10;11]	2	2
11.	Mövzu. Eneolit dövrü. Eneolit dövrü arxeoloji mədəniyyətləri Qısa icmal: Eneolit dövrünün ümumi xarakteristikası və onun xronoloji çərçivəsi. Təkarin kəşfi. İntensiv istehsal təsərrüfatının formalaşması. Mədarlıq və əkinçilik təsərrüfatı. Qafqazın erkən əkinçilik mədəniyyətləri. Leylatəpə arxeoloji mədəniyyəti. Mii Qarabağ və Muğan düzündə, Naxçıvan bölgəsi və Urmiyaxətrə bölgəsinin yaşayış məskənləri. Əmək alətləri və saxsı məmulatı. Gürcüstanın Eneolit dövrü yaşayış məskənləri Şulaverisqora, I Aruxlo, Amirisqora və s. Cənubi-Şərqi Avropanın Eneolit dövrü abidələri: Tripolye mədəniyyəti. Mənbə: [2;6;7;9;10]	4	2
12.	Mövzu: Erken tunc dövrü – Qafqazın ilk tunc dövrü arxeoloji mədəniyyətləri. Qısa icmal: Tuncun istehsal üsulunun mənimlənilməsi. Tunc dövrünün xronoloji çərçivəsi. Suni suvarma əkinçiliyinin və sənətkarlığın inkişafı. Xış əkinçiliyi. Birinci böyük ictimai əmək bölgüsü. Köçəri mədarlıqın meydana gəlməsi. Əmlak və sosial bərabərsizliyin yaranması. Qafqazın tunc dövründə. Maykop arxeoloji və Kür-Araz arxeoloji mədəniyyətləri. Babadərviş, Mingəçevir, Qaraköpkəpə, Kültəpə, Göytəpə, Yanıqtəpə yaşayış yerləri. İlk tunc dövrünə aid qəbir abidələri və dəfn adətləri. Mənbə: [6;7;9;10;14]	2	2
13.	Mövzu: Hind vadisi sivilizasiyası (e.ə.3300-e.ə. 1300) Qısa icmal: Hind çayı vadisi sivilizasiyasının ümumi təqdimatı. Mohonjo -Daro şəhərinin arxeoloji tədqiqi. Harrapanın xronologiyası və inkişaf mərhələləri. Harrapa şəhərində sistemli arxeoloji qazıntılar. Mühüm şəhərlər: Dholavira, Lothal. Hind vadisi sivilizasiyasında yaşayış və şəhər planlaması, iqtisadi və sosial həyat.	2	

14.	Mövzu. Qafqazın Orta və Son Tunc dövrü arxeoloji mədəniyyətləri Qısa icmal: Şimali Qafqaz arxeoloji mədəniyyəti. Prikoban arxeoloji mədəniyyəti. Qayakend-Xoroçoyev mədəniyyəti. Koban mədəniyyəti. Samtavr arxeoloji mədəniyyəti. Şərqi Zaqafqaziya mədəniyyəti. Trialeti və Kolxida mədəniyyətləri. Orta Tunc dövrü qəbir abidələri və dəfn adətləri. Orta Tunc dövrü təsərrüfatı. Qafqaz Son Tunc dövründə. Talış – Muğan arxeoloji mədəniyyəti. Naxçıvan arxeoloji mədəniyyəti. Xocalı-Gədəbəy arxeoloji mədəniyyəti. Mənbə: [6;7;9;10;14]	4	2
15.	Mövzu. Demir dövrü arxeologiyası. Qısa icmal: Erken Demir dövrünün başlanğıcı və onun inkişaf mərhələləri. Demirdən əsas əmək alətləri və silah nümunələrinin hazırlanmasının genişlənməsi. Demirin inkişafı ilə sosial-iqtisadi və mədəni həyatda baş verən dəyişikliklər. Qafqazın Erken Demir dövrü abidələri: Manna dövləti. Şəhərlər. Həsənli. Təsərrüfat və sənətkarlıq. Əmək alətləri və silah nümunələri. Zəviyyə tapıntıları. Dini etiqlər, qəbir abidələri, dəfn adətləri. Şimali Azərbaycanın Erken demir dövrü yaşayış məskənləri. Siklopik tikililər. Təsərrüfat və sənətkarlıq. Qəbir abidələri. Mənbə: [4;6;7;10;12]	2	2
16.	Mövzu. Skif-Sibir dünyası arxeologiyası. Qısa icmal: Skif-Sibir mədəniyyətinin təşəkkülü və onun yayılma arealı. Kimmer və skiflərin Ön Asiya yürüşləri. Kimmerlərin Qafqaza gelişi. Skif mədəniyyətinin mənşəyi. Kamensk Şəhərgahı. Skif kurqanları: Çertomlik, kül-Oba. Skif tayfaları və onların qonşuları. Skiflərin əsas maddi mədəniyyət nümunələri. Skif heyvəni üslub. Sarmatlar, onların yayılma ərazisi. Praxarov arxeoloji mədəniyyəti. Sarmatların qəbir abidələri. Saaklar.Yaşayış məskənləri. Qəbir abidələri və dəfn adətləri. Taqar mədəniyyəti. Dağlıq Altayın Erken Demir dövrü kürqanları. Pazır kurqanları. Prespol qazıntıları Mənbə: [4;6;7;]	2	2
17.	Mövzu. Antik dövr arxeologiyası. Qısa icmal: Qafqaz Antik dövrə. İberiya dövləti. Yaşayış yerləri, Armazis-Tsixe şəhəri. İctimai binalar. Samtavr və Axalqori qəbiristanlıqları. Sənətkarlıq. Kolxida mədəniyyəti. Van və Eşer şəhərləri. Albaniya antik dövrə. Arxeoloji cəhətdən öyrənilmə tarixi. Albaniyanın yaşayış yerləri. İctimai-dini binalar. Yaşayış evləri. İstehsalat və təsərrüfat tikililəri. Təsərrüfat həyatı və sənət istehsalı. Albaniyanın qəbir abidələri. Atropatena antik dövrə. Yaşayış yerləri. İctimai-dini binaları. Yaşayış evləri. İstehsalat və təsərrüfat tikililəri. Təsərrüfat həyatı. Sənətkarlıq. Dini görüşləri və dəfn adətləri. Mənbə: [6;10;16]	2	2
18.	Mövzu. Volqa Bulqarları, Hunlar və Xəzərlər Qısa icmal: Bulqarların yayıldığı ərazilər. Bolşetaxan Tankeyevski qəbiristanlığı, dəfn adətləri, sənətkarlıq. Hunlar Mərkəzi Asiyanın qədim tayfalarından biri kimi. İvolgin şəhər yeri. Hunlara aid qəbir abidələri, silahlar və məişət əşyaları. Xəzər xaqanlığı, sərhədləri etnik tərkibi. Sənətkarlıq, hərbi hazırlıq, təsərrüfat, dini təsəvvürlər. Mənbə: [4;6;7]	2	2
20.	Mövzu. İslam Arxeologiyası Qısa icmal: Azərbaycan İslam dövrü abidələrinin arxeoloji tədqiqi. Dini xatirə və qəbir abidələri. İslamın hakim ideologiyaya çevrilməsi və onun maddi mədəniyyətə təsiri. Əhəlinin təsərrüfat və məişəti. Mənbə: [13]	2	
21.	Mövzu. Azərbaycanın orta əsr yaşayış yerləri. Orta əsr şəhər tipli yaşayış yerləri, Bakı, Gəncə, Şamaxı, Dərbənd, Beyləqan, Şabran, Bərdə, Şəmkir və s. şəhər yerləri. Orta əsr qəsri yaşayış yerləri, orta əsr kənd yaşayış yerlərinin topoqrafik quruluşu, yaşayış və təsərrüfat tikililəri kənd yaşayış yerlərinin tipləri, orta əsr kənd yaşayış yerlərinin tədqiqinin müasir vəziyyəti	3	2

XI Fənn üzrə tələblər:

Təqdim olunan fənnin mənimsənilməsi nəticəsində tələbə arxeologiyanın əsas problemləri haqqında təsəvvürə malik olmalı, fənnin obyekt, predmeti, məqsəd və vəzifələrini, onun digər humanitar fənlər arasında yerini bilməli, qədim sivilizasiyaların inkişafının ümumi qanunauyğunluqlarını və meyllərini anlamalı, nəzərdən keçirilən problemlərin şərh bəzəsində tarixşünaslıqdakı fikirlər ilə tanış olmalıdır. Eyni zamanda arxeoloji abidələri fərqləndirməyi, Azərbaycan və dünya arxeoloji abidə və mədəniyyətlərini fərqləndirməyi və oxşar cəhətlərini müəyyən etməyi bacarmalıdır.

XII Fənn üzrə təlim nəticələri:

- Arxeologiya sahəsində əsas anlayışlara və nəzəri yanaşmalara bələddir.
- Arxeoloji tədqiqatların aparılması metodları barəsində ilkin təsəvvürlərə malikdir.
- Ayrı-ayrı arxeoloji abidələrin təmsalında istifadə olunan tədqiqat üsulları və texnikalarını şərh edir.
- Ölkəmizdəki arxeoloji abidələr haqqında məlumatlıdır.
- Azərbaycanın əsas arxeoloji abidələrinin tarixi və əhəmiyyətini izah edir.

XIII Tələbələrin fənn haqqında fikrinin öyrənilməsi:

XIV Kollokvium sualları:

I Kollokvium sualları:

1. Arxeologiya fənninin predmeti məqsədi və vəzifələri
2. Arxeologiya elminin inkişaf tarixi
3. Mənbələr, abidələr və arxeoloji mədəniyyətlər
4. İnsanın meydana gəlməsinin əsasları. Antropogenz
5. Daş dövrünün ümumi səciyyəsi
6. Alt paleolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
7. Qafqazın alt paleolit dövrü abidələri
8. Mustye mədəniyyəti
9. Yaxın və orta şərqin Mustye dövrü abidələri
10. Qafqazın Mustye dövrü abidələri
11. Üst Paleolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
12. Paleolit incəsənəti
13. Arxeologiya fənninin digər fənlərlə qarşılıqlı əlaqəsi
14. Mezolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
15. Qafqazın Mezolit dövrü abidələri

II Kollokvium sualları:

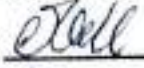
1. Azərbaycan qayaüstü təsvirləri
2. Qobustan qayaüstü təsvirlərinin tədqiqi tarixindən.
3. Neolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
4. Qafqazın Neolit dövrü abidələri
5. Kiçik Asiyanın, Orta Asiyanın, Şimali Mesopotamiyanın Neolit dövrü abidələri
6. Eneolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
7. Qafqazın Eneolit dövrü abidələri
8. Mohenjo Daro və Harrapa mədəniyyəti
9. Tunc dövrünün xronoloji çərçivəsi və ümumi səciyyəsi
10. Kür-Araz və Maykop arxeoloji mədəniyyətləri
11. Qafqazın orta tunc dövrü arxeoloji mədəniyyətləri
12. Boyalı qablar mədəniyyəti
13. Demir Dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
14. Ziviyə və Həsəni qazıntıları və onların elmi əhəmiyyəti
15. Urartu və onun arxeoloji tədqiqi

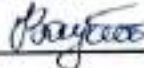
XV İmtahan sualları:

1. Arxeologiya fənninin predmeti məqsəd və vəzifələri.
2. Arxeoloji kompleks, mədəni təbəqə və stratifikasiya
3. Mənbələr, abidələr və arxeoloji mədəniyyətlər.
4. Antropogenez-insanın meydana gəlməsinin əsasları
5. Arxeologiya elminin tarixi və inkişaf mərhələləri.
6. Paleolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri.
7. Qafqazın alt Paleolit dövrü abidələri
8. Azıx mağarası və onun arxeoloji tədqiqi.
9. Mustye dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
10. Yaxın və Orta Şərqin Mustye dövrü abidələri
11. Üst Paleolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
12. Paleolit incəsənəti
13. Mezolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri.
14. Qafqazın Mezolit dövrü abidələri.
15. Azərbaycanın qayaüstü təsvirləri
16. Neolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri.

17. Kiçik Asiyanın erkən əkinçilik məskənləri
18. Qafqazın Neolit dövrü abidələri
19. Yaxın şərqin Neolit dövrü abidələri
20. Eneolit dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
21. Qafqazın Eneolit dövrü abidələri
22. Mohenco-Daro və Harrapa mədəniyyəti
23. Tunc dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
24. Kür-Araz, Maykop arxeoloji mədəniyyətləri
25. Qafqazın orta tunc dövrü arxeoloji mədəniyyətləri
26. Boyalı qablar mədəniyyəti
27. Son Tunc dövrü arxeoloji mədəniyyətləri
28. Dəmir dövrü və onun əsas xüsusiyyətləri
29. Qafqazın Dəmir dövrü abidələri
30. Ziviyyə və Həsənli qazıntıları və onların elmi əhəmiyyəti
31. Urartu və onun arxeoloji tədqiqi
32. Kimmerlər, skiflər və saklar
33. Azərbaycanın antik dövr abidələri
34. Albaniyanın şəhərləri və onların arxeoloji tədqiqi.
35. Atropatenanın şəhərləri və onların arxeoloji tədqiqi
36. İberiya və Kolxidanın antik dövr arxeoloji abidələri .
37. Albaniya və Atropatenanın qəbir abidələri
38. Volqa Bulqarları, Hunlar, Xəzərlər
39. Orta əsr Azərbaycan dini-xatirə və qəbir abidələri
40. Azərbaycan orta əsr yaşayış yerləri

S/f (Arxeologiya) fənninin sillabusu 050310 "Muzey,arxiv işi, abidələrin qorunması" ixtisası üzrə tədris planı və fənn proqramı əsasında tərtib edilmişdir. Sillabus "Tarix və onun tədrisi metodikası" kafedrasında müzakirə edilərək, təsdiq edilmişdir (12 sentyabr 2025-ci il, protokol № 1).

Kafedra müdiri: dos.K.F.Mahmudov

Fənn müəllimi: dos.M.C.Bayramov